

Bildande av naturreservatet Elleholm i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, om bildande av naturreservat av det på bifogad karta angivna området omfattande fastigheterna Elleholm 46:1 och del av Elleholm 43:1 jämte till fastigheterna hörande vattenområde i Pukaviksbukten enligt 1 kap. 5 § jordabalken.

Länsstyrelsen beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, om föreskrifter enligt nedan för naturreservatet.

Naturreservatet skall benämnas **Elleholm**

Administrativa data

Objektnamn	Elleholm
Objektnummer	10-02-082
Län	Blekinge län
Natura 2000-beteckning	Elleholm SE 0410233
Kommun	Karlshamns
Lägesbeskrivning	8 km väster om Karlshamns stad och ca 1,3 – 2,4 km väster om Mörrumsåns mynning.
Församling	Elleholm
Karta	034 56, 034 46
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Hänvisning till digitala gränser på beslutskartan	
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Fastigheter	Elleholm 46:1 och del av Elleholm 43:1, Laxfisket tillhör Elleholm 45:2
Markägare	Elleholm 43:1 – enskilda Elleholm 46:1 – staten genom Statens fastighetsverk Elleholm 45:2 – Sveaskog Förvaltnings AB
Servitut	Båtplats och väg dit.
Areal	Totalt 234 ha, varav 44 ha fastland, 2,8 ha öar och skär samt 188 ha vatten.
Förvaltare	Länsstyrelsen

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Reservatet utgörs av en kustskog i det herrgårdslandskap som utbreder sig väster om Mörrumsåns mynningsområde samt ett vattenområde med mindre öar och skär i Pukaviksbukten, som är en del av Östersjön. Reservatets högsta delar ligger på drygt 10 m över havet och har ett vattendjup ner till ca 12 m. Berggrunden utgörs av gnejs.

Skogen består till en stor del av en nyckelbiotopklassad ädellövskog med senvuxna träd av främst bok men även krattek. Tämiligen allmänt förekommande är senvuxna träd, innanmurkna träd, döende gamla träd och hålträd. Sparsamt finns gammal senvuxen bok och ek, gammal grov bok och högstubbar. Vid stranden växer en kusttallskog på grunda jordar. I tallskogen finns mindre områden med djupare jordar där det växer gammal bok och ek med mycket död ved. Detta ger förutsättningar för att ovanliga och skyddsvärda arter skall kunna leva i området. Rödlistade vedinsekter, lavar och svampar har hittats i området varav fyra hänsynskrävande vedinsektsarter samt en hänsynskrävande lavart samt en sårbar och fyra hänsynskrävande svamparter. Den som sårbar rödlistade skiller-tickan finns på flera ställen i området både i och utanför nyckelbiotopen. Innanför strandskogen växer en något rikare bokskog med ett rikt fältskikt bestående av lundslok, hässlebrodd, lundarv, buskstjärnblomma, harsyra, tandrot, blåsippa, liten nunneört, myskmadra med flera arter. På grunda jordar i bokskogen växer avenbok. I området finns också alkärr och lövsumpskogar med björk och al.

Vattenområdet med öar, skär och grunda bottnar har ett vattendjup ner till ca 12 meter. Bottnarna består av lera och sand samt hårda bottnar i anslutning till öar och skär. Öarna och skären domineras av hållmarker och blockiga områden. Träd finns på Stutholmen, Björkeskärvet och Rödsjärven. De övriga öarna är öppna.

Vattenområdet ingår i *Fredningsområde Mörrumsån, område B*, inom vilket särskilda fiskebestämmelser gäller till skydd för lax och havsöring. Lax är listad i EU:s habitatdirektiv och Östersjölax är rödlistad nationellt som sårbar.

Hela området inklusive vattenområdet ingår i Natura 2000-området Elleholm SE 0410233 och gränsar till Natura 2000-området Pukaviksbukten SE 0410068.

Vattenområden i reservatet med vattendjup ner till 6 meter ingår i Ramsar-området *Mörrumsån och Pukaviksbukten*. Ett Ramsar-område är ett område som utpekats som skyddsvärt av den internationella våtmarkssekretariatet *The Ramsar Convention on Wetlands*.

Hela området är klassat som ekologiskt känsliga områden (E 82.8 landområdet och E 82.14 vattenområdet med öar och skär). Området runt Mörrumsåns mynning och vattenområdet utanför är av riksintresse för naturvården (NK 6). Fastlandet i området är av högsta klass i naturvårdsplanen för Blekinge och öarna och skären av näst högsta klass. En 19,5 ha stor nyckelbiotop har avgränsats av skogsvårdsstyrelsen i skogsmarken.

Reservatet ligger i en del av den blekingska kustbygden som i stora delar saknar både bebyggelse och vägar.

På västra sidan skiljs området från Stensnäs skogar av det smala Marsundet. I Stensnäs skogar finns också flera rödlistade arter vedinsekter och svampar som är beroende av

samma typ av skogar som i det föreslagna reservatet. En av de rödlistade vedinsekterna och två rödlistade svampar finns både på Elleholm och i angränsande skog på Stensnäs. Detta stärker värdet av dessa skogsområden för skyddsvärda arter då viss kolonisation och genutbyte mellan områdena är möjligt.

Delar av den produktiva skogen har påverkats av gallringar. För att naturvärdena skall kunna utvecklas krävs att området skyddas så att andelen gamla träd och mängden död ved kan öka också i de produktiva delarna av området. Genom att avveckla en grankulturskog och med skötselåtgärder styra förnyringen mot ädellövskog kan arealen med ädellövskog härmed ökas inom reservatet.

Att skydda kustskogen i Elleholm är en viktig del för skyddet av rödlistade arter i denna del av kustbygden. En väsentlig del av den blekingska lövskogskusten kan bevaras genom en reservatsbildning.

Syftet med reservatet är att

- upprätthålla de naturtyper som omfattas av EU:s habitatdirektiv i gynnsam bevarandestatus, d v s i minst samma areella omfattning och med oförminskad mångfald av för naturtypen karaktäristiska växt-, svamp- och djurarter.
- skydda värdefulla naturmiljöer så att gynnsam bevarandestatus upprätthålls för habitattyperna *Boskog av fryletyp*, 9110, *Boskog av örtrik typ*, 9130 och *Stora grunda vikar och sund*, 1160.
- bevara värdefulla miljöer i naturskogar och hav: kustlövskogar, hållmarker och kusttallskogar, kustavsnitt med hårda och mjuka bottnar i exponerade och skyddade lägen.
- bevara biologisk mångfald i skog och hav: en god variation av rödlistade arter beroende av äldre lövskog med god tillgång på död ved samt fauna och flora på grunda hårda och mjuka bottnar.
- skydda livsmiljöer för skyddsvärda arter som omfattas av EU:s habitatdirektiv och rödlistade arter beroende av äldre lövskog med god tillgång på död ved.
- återställa värdefull naturmiljö: Efter avverkning av den planterade granskogen får en lövskog självföryngras.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som gäller enligt allmänna föreskrifter är det förbjudet att

- uppföra helt ny byggnad eller anläggning
- nyanlägga båtbygga eller vinterförvara och underhålla båtar
- anlägga väg, anordna upplag, spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla eller tippa
- anlägga luft- eller markledning
- uppföra flaggstång, mast eller antenn
- bedriva täkt
- ta bort eller skada stenmurar eller odlingsrösen
- lägga igen öppna diken eller att dika
- skada eller förändra mark eller vegetation på ett sätt som inte har anknytning till traditionell skötsel av området
- förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

- plantera träd, buskar eller andra växter samt plantera in för området främmande växt- eller djurarter
- avverka skog eller bortföra torra träd eller stubbar eller utföra skogsodling. Den befintliga granskogen får dock gallras och slutavverkas varvid även grenar får föras bort.
- tillföra handelsgödsel
- använda kemiska bekämpningsmedel

Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter som ingår i reservatet.

Markägare och innehavare till särskild rätt till mark och vatten förpliktigas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, exempelvis att informations-skyltar sätts upp.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet.

Utöver vad som gäller enligt allmänna föreskrifter är det förbjudet att

- skada mark eller vegetation
- skada stenmurar
- otillbörligt störa djurlivet
- skada växande eller döda träd och buskar eller vegetation i övrigt
- insamla djur eller växter
- på land framföra fordon
- tälta eller ställa upp husvagn eller husbil
- göra upp eld
- på störande sätt utnyttja radio, cd-spelare eller dylikt, spela musik eller åstadkomma buller
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- samla in fjärilar eller skalbaggar
- bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken skall inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltaren att sköta området enligt till beslutet hörande skötselplan, ej heller för innehavare av servitut att nyttja båtplats och väg dit.

Övrigt

Länsstyrelsen erinrar om föreskrifterna enligt lagen om kulturminnen (1988:950). Det är inte tillåtet att utföra åtgärder som kan skada fornminnen.

Länsstyrelsen erinrar vidare om de särskilda bestämmelser för fiske som gäller inom *Fredningsområde Mörrumsån, område B*.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för reservatet skall vara Länsstyrelsen. Samråd skall vid förvaltningen ske med markägarna.

Ärendets handläggning

Områdets naturvärden uppmärksammades under 1970-talet i samband med upprättandet av naturvårdsplan för Blekinge. Skogsvårdsstyrelsen avgränsade en nyckelbiotop i området 1994. Denna nyckelbiotop utökades år 2000 till 19,5 ha. Vedinsekter inventerades i Stensnäs och Elleholm 1997 av Rickard Andersson (det för reservatsbildning aktuella området har i rapporten kallats Stensnäs östra). Sommaren 1997 inventerades området översiktligt för att avgränsa för reservatsbildning intressant mark i Elleholm och Stensnäsområdet. Svampinventering utfördes i Elleholm 1998 av Arne Ryberg (det för reservatsbildning aktuella området har i rapporten kallats Elleholm nr.1). I februari 2001 presenterades planer på en reservatsbildning för representanter för ägarna till Elleholm 43:1 med avgränsning enligt detta förslag. Förslag till beslut och skötselplan skulle upprättas som grund för värdering. Uppdrag lämnades 2001-03-02 till Svefa AB att utföra värdering och förhandling avseende bildande av naturreservat inom del av fastigheten Elleholm 43:1 i Karlshamns kommun. Fastighetsförteckning har upprättats av lantmäterimyndigheten i mars 2002. Kompletterande inventeringar av vegetationen utfördes under sommaren 2001, och ett förslag till beslut och skötselplan har utarbetats vintern 2002 av länsstyrelsen.

Ett förslag 2003-02-20 till beslut och skötselplan har skickats för synpunkter till representanter för markägarna. Synpunkter på förslaget har inkommit varpå förslaget har omarbetats. Hela det nu aktuella området ingår efter samråd med representanter för markägarna våren 2003 i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000.

Samråd med Fiskeriverket om förslaget till naturreservat i Elleholm har skett hösten 2004. Fiskeriverket har inte haft erinringar eller särskilda kommentarer till förslaget till beslut och skötselplan.

Förslaget till beslut och skötselplan har skickats på remiss till berörda myndigheter och har förelagts sakägare för yttrande. Yttrande utan erinran mot förslaget har inkommit från Blekinge Museum, Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Försvarsmakten Sydkustens Marinbas och Naturskyddsföreningen i Karlshamn. Karlshamns kommun är positiv till beslutet och skötselplanen men vill att restriktionerna för friluftslivet lättas något, exempelvis anser man att eldning kan tillåtas i begränsad omfattning i reservatet.

Delägarna i fastigheten Elleholm 43:1, Carl Schander, Nils Schander och Monica Modenius har yttrat sig över förslaget och har inget att erinra mot förslaget till beslut och skötselplan. Sveaskog Förvaltnings AB som har laxfiskerättigheterna inom reservatets vattenområde lämnar ingen erinran mot förslaget.

Ikraftträdande

Detta beslut träder ikraft den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dock omedelbart, även om de överklagas.

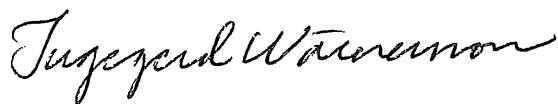
Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

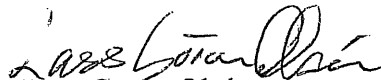
Deltagande

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingegerd Wärnersson.

I beslutet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Nils-Gustaf Nydolf samt biolog Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Ingegerd Wärnersson

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling, ortstidning och ORIS.

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan
3. Konsekvensutredning
4. Hur man överklagar (B:1)
5. Sändlista

Kopia till:

Se sändlista, bilaga 4

Ärendenr: K0458

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 2004-12-03